

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан інженерно-технічного
факультету

Йолана ГОЛИК

“08” серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФАХОВА ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА (НАВЧАЛЬНА)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність	G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка
Освітня програма	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород- 2025

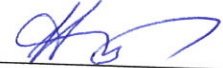
Робоча програма «Фахова ознайомча практика (навчальна)» для здобувачів вищої освіти галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво спеціальності G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка освітньої програми «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології».

Розробники: Ігор ЧИЧУРА, доцент, канд. фіз.-мат. наук, завідувач кафедри приладобудування;
Олександр ПЕТРАЧЕНКОВ, асистент кафедри приладобудування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри приладобудування протокол № 5 від «29» травня 2025 р.

Завідувач кафедри Ігор ЧИЧУРА
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технічного факультету протокол № 6 від «27» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Володимир ЦИГИКА
(підпис)

©Ігор ЧИЧУРА, 2025 р.
© Олександр ПЕТРАЧЕНКОВ, 2025 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1 ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135 год	1-й	1-й
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Семестр	
Форма підсумкового контролю: захист звіту	2-й	2-й
	Самостійна робота	
	45 год	90 год
	Індивідуальна робота:	
	90 год	45 год

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета «Фахова ознайомча практика (навчальна)»: знайомство студентів з основами фахової діяльності, набуття студентами досвіду самостійної практичної роботи; опрацювання методик їх проведення; поглиблення теоретичних знань та набуття базових професійних вмінь і навичок у фаховій сфері.

Програма практики включає в себе складання індивідуального графіку та завдань проходження практики; виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи; оформлення звіту про практику та за результатами індивідуальної роботи і його захист.

Відповідно до освітньої програми, проходження виробничо-дослідної практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) (СК) компетентностей:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність працювати в команді та індивідуально.

ФК10. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

3 ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження «Фахової ознайомчої практики (навчальної)» є опанування студентами таких навчальних дисциплін освітньої програми:

ОК9 Інженерна графіка

ОК10 Фізика

ОК12 Конструкційні матеріали

ОК13 Основи автоматизації (кр)

4 ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», проходження виробничо-дослідної практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти суть процесів, які відбуваються в об'єктах автоматизації та вміти проводити аналіз об'єктів автоматизації і обґрунтовувати вибір структури, алгоритмів та схем керування ними на основі результатів дослідження їх властивостей.	ПРН4
Знати принципи роботи технічних засобів автоматизації та вміти обґрунтувати їх вибір на основі аналізу їх властивостей, призначення і технічних характеристик з урахуванням вимог до системи автоматизації та експлуатаційних умов; мати навички налагодження технічних засобів автоматизації та систем керування в галузі приладобудування.	ПРН8
Вміти виконувати роботи з проектування систем автоматизації, знати зміст і правила оформлення проектних матеріалів, склад проектної документації та послідовність виконання проектних робіт з врахуванням вимог відповідних нормативно-правових документів та міжнародних стандартів у галузі приладобудування.	ПРН11
Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження виробничо-дослідної практики:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
- навички та вміння практичної роботи з пристроями та їх елементами; - базові знання монтажу та демонтажу елементів та складових частин пристроїв	ПРН4
- практичні навички та розуміння конструкції; - знайомство з конструкторською документацією, інструкціями та спеціалізованою літературою за напрямком діяльності	ПРН8
- базові практичні знання конструктивних особливостей пристроїв автоматизації напрямлені на розвиток вмінь та знань необхідних для оформлення документації	ПРН11
- знайомство з базовими принципами виробничої діяльності, особливостями охорони праці та виробничої санітарії при здійсненні практичної діяльності, роботою з обладнанням інструментом та устаткуванням.	ПРН13

5 БАЗИ ПРАКТИКИ

Базою «Фахової ознайомчої практики (навчальної)» є кафедра приладобудування її лабораторії, та спеціалізована майстерня з робочим обладнанням, інструментом та устаткуванням.

Перед проходженням «Фахової ознайомчої практики (навчальної)» студенти разом з керівником практики проходять інструктаж техніки безпеки та охорони праці . Усі роботи проводяться під контролем керівника практики.

6 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ

Протягом проходження «Фахової ознайомчої практики (навчальної)» кожен здобувач має виконати завдання самостійної та індивідуальної роботи.

Завдання самостійної роботи є типовими для всіх здобувачів вищої освіти і включають:

1. Ознайомлення з методичними матеріалами кафедри щодо проходження практики та конспектування основних пунктів настанов цих матеріалів.

2. Знайомство з місцем проходження практики, вступний інструктаж з техніки безпеки, охорони праці й протипожежної безпеки на базі проходження практики.

3. Ознайомлення із структурою бази практик.

6. Ознайомлення з технічною документацією, інструктивними й організаційно-методичними матеріалами, літературою з питань, які стосується змісту практики.

7. Безпосередня участь у практичних роботах під керівництвом відповідальної особи або керівника практики.

8. Відбір й вивчення матеріалу відповідно до індивідуальних завдань.

10. Узагальнення матеріалів та оформлення звіту і щоденника практики. Підготовка презентації для захисту практики. Підготовка інших матеріалів для магістерської роботи. Тощо.

Завдання індивідуальної роботи відповідають освоєнню кожним здобувачем своєї індивідуальної траєкторії навчання і включають виконання власного індивідуального плану, складеного спільно з керівником практики. Основою індивідуальних завдань є набуття базових навичок використання інструментів та обладнання, що необхідні для одержання практичних навичок та вмінь.

Зміст індивідуального завдання формується таким чином, щоб він відповідав завданням навчального процесу, потребам сучасного виробництва, враховував індивідуальну траєкторію навчання кожного конкретного студента та умови, можливості кафедральної бази практики.

Виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи студентів під час практики проводяться на основі методичних вказівок, розроблених на кафедрі для «Фахової ознайомчої практики (навчальної)». Дані вказівки надаються кожному здобувачеві на початку проходження практики.

7 ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдань					
		1	2	3	4	5	6
1	Інструктаж з порядку проходження практики та охорони праці і безпеки життєдіяльності.	+					
2	Вступний інструктаж з техніки безпеки	+					
3	Знайомство з базою практики на кафедрі, знайомство з матеріалами, інструментами та обладнанням.	+					
4	Ознайомлення з документацією та відповідними інструкціями на обладнанням та засоби, що використовуються у практичній роботі	+	+				
5	Набуття практичних навичок з використання інструментів, обладнання засобів.			+	+		
6	Виконання окремих робіт в групі та індивідуально (під наглядом керівника чи відповідальної особи)			+	+		
7	Заключне оформлення щоденника практики і передача його на кафедру..					+	+
8	Оформлення різних матеріалів, документів та додатків до практики.					+	+

Загальна тривалість практики – 6 тижнів.

8 ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальну організацію Фахової ознайомчої практики (навчальної) та контроль її проведення здійснює кафедра приладобудування.

Оскільки навчальним планом для студентів денної форми навчання передбачається проведення практики з 30 червня, то всі офіційні документи для проходження практики готуються до 30 червня. До цього терміну мають бути усі необхідні документи, щоденники узгоджені плани та графіки індивідуальної роботи кожному студенту;

Послідовність та порядок роботи студента-практиканта на різних ділянках самостійної роботи визначає керівник. Робочий час, умови та графік проходження практики та виконання самостійної роботи студента-практиканта повинен відповідати розпорядку робочого дня бази практики.

Детально всі питання організації та керівництва виробничою практикою викладені у методичних вказівках, які надаються кожному здобувачеві вищої освіти перед проходженням практики.

9 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ТА ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Оскільки основними складовими практики є самостійна й індивідуальна робота студента, то на обидві ці складові оформлюються відповідні звітні документи.

За результатами самостійної роботи при проходженні практики студент постійно робить відмітки та записує зміст та обсяг всіх видів виконаних робіт у щоденнику практики. Факт

виконання завдань практики в щоденнику засвідчує керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність та якість виконання.

Форма звітності студента за самостійну роботу під час практику – подання на кафедру оформленого щоденника за встановленим зразком, у якому студент оформлює свій короткий звіт.

До щоденника практики додається звіт практики підготовлений студентом.

Керівник практики від кафедри рецензує всі подані документи і перевіряє ступінь та якість виконання студентом самостійної роботи на практиці.

Якщо за результатами перевірки виявлено відповідність документів встановленим вимогам, рекомендується захист звіту перед комісією. За результатами перевірки матеріалів оформленого щоденника керівник практики від кафедри визначає оцінку, з якою звіт рекомендується до захисту перед комісією. Ця оцінка є рекомендаційною за самостійну роботу і не являється обов'язковою для комісії.

До захисту допускаються студенти, які виконали програму практики, своєчасно подали на кафедру звітні документи.

10 ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів практики, виконання індивідуальних завдань та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, які враховуються під час захисту і переводяться в оцінку за схемою:

Загальна сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	добре
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту
менше 35	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

Під час захисту практики в цілому враховується і впливає на суму балів трудова дисципліна студента під час проходження практики. При порушенні графіка і змісту проходження практики комісія може знизити оцінку. При цьому враховуються порушення індивідуального графіку практики; відсутність без поважних причин на заняттях або систематичні запізнення; несвоєчасне представлення на кафедру інформації про початок практики та кінцевого звіту тощо.

Диференційований залік приймає комісія, яка складається з керівника практики та викладачів кафедри (не менше двох). Склад комісії затверджується розпорядженням по кафедрі. Головою комісії призначається керівник практики від кафедри. Залік проводиться протягом тижня після закінчення терміну проходження практики. Для заочної форми навчання практика є літня, тому залік проводиться під час першого заїзду студентів у третьому семестрі.

На заліку оцінюється самостійна робота студента за матеріалами, наведеними в щоденнику практики разом з його додатками (оцінювання видів робіт та табл,10.1) та проводиться публічний захист звіту з індивідуальної роботи (оцінювання видів робіт та табл,10.2). Загальна оцінка за практику є сумарною за обома видами роботи практиканта і вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента з підписом голови комісії.

Таблиця 10.1 – Оцінювання самостійної роботи під час практики

№	Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
1	Інструктаж з порядку проходження практики та охорони праці і безпеки життєдіяльності. Оформлення та отримання документів на проходження практики.,	Журнал інструктажу з питань охорони праці. Щоденник практики.	0...10
2	Якість виконання завдань самостійної роботи.	Відгук керівника.	0...10
3	Оформлення різних матеріалів та документів.	Додатки до щоденника. Усна демонстрація набутих навичок та вмінь.	0...20
Всього балів			0...40

Таблиця 10.2 – Оцінювання індивідуальної роботи під час практики

№	Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
1	Вміння збирати аналізувати та оцінювати необхідну інформацію з різних джерел за заданою тематикою.	Звіт	0...10
2	Виконання завдань індивідуального плану під час практики: - якість планування щодо проведення виробничої діяльності відповідно до програми практики та індивідуального плану роботи; - наявність критичного осмислення та аналізу різних матеріалів при проведенні технічних завдань свого індивідуального плану;	Звіт Відгук керівника практики.	0...30
3	Підготовка та оформлення звіту із проходження практики. - навички грамотного письмового викладення результатів різного виду робіт у сфері автоматизації;; - якість оформлення всіх матеріалів практики та рівень дотримання загальних правил, норм і вимог відповідних стандартів та методичних вказівок.	Звіт з індивідуальної роботи. Відгук керівника.	0...10
4	Захист звіту з практики. - навички грамотного усного спілкуватися професійною українською мовою за індивідуальною тематикою; - якість оформлення звіту та інших графічних матеріалів; - відповідність наданих до захисту матеріалів завданням практики; - ступінь виконання завдань практики.	Усна доповідь. Поведінка під час захисту. Відповіді на запитання.	0...10
Всього балів			0...60

11 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11.1 Основна література

1. Кодекс Законів України про працю.
2. Закон України "Про охорону праці".
3. Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності".
4. ДСТУ 2293-2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять
5. ДСТУ ISO 45001:2019. Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування
6. ДСТУ EN 60204-1:2023. Безпечність машин. Електрообладнання машин. Частина 1. Загальні вимоги

11.2 Допоміжна література

1. Іваницький В.П., Рябошук М.М., Кутчак С.В. Методичні рекомендації щодо порядку виконання студентських робіт на кафедрі приладобудування. Навчальний посібник для студентів спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» - Ужгород. - УжНУ .- 2021.- 44 с.
3. Іваницький В.П., Рябошук М.М., Кутчак С.В. Методичні рекомендації щодо індивідуальної роботи під час виробничо-дослідної практики на кафедрі приладобудування. Методичні вказівки для студентів спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» - Ужгород .- УжНУ .- 2022.- 18 с.
4. Іваницький В.П. Методичні рекомендації щодо проходження студентами виробничо-дослідної практики на кафедрі приладобудування. Методичні вказівки для студентів спеціальності 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка» - Ужгород .- УжНУ .- 2023.- 20 с.
5. Стен П. Arduino для розробників. Київ : Видавнича група ВHV, 2018. 448 с.
6. Основи робототехніки : навч. посібник / В. М. Теслюк, І. Ш. Невлюдов, В. В. Жураковський та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.

11.3 Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>.
2. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ». Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>.
3. Положення про практику студентів ДВНЗ "УжНУ". Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775ю>.
4. Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ "УжНУ". Режим доступу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>.
5. Портал ДП «УкрНДНЦ» (uas.org.ua)
6. Офіційний сайт АППАУ (appaau.org.ua)
7. Освітня платформа Coursera/EdX (www.coursera.org)

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(непотрібне викреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(Підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(непотрібне викреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(Підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(непотрібне викреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(Підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(непотрібне викреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(Підпис) (Прізвище ініціали)